

ПСИХОФІЗІОЛОГІЯ

Хоміцький О.В.

студент,

*Кременецький обласний гуманітарно-педагогічний інститут
імені Тараса Шевченка*

ВПЛИВ ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНОСТІ НА ФОРМУВАННЯ ПСИХО-ФІЗІОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ УЧНІВ

Інтернет (англ. *inte* – між, англ. *net* – сітка, мережа) – назва міжнародної інформаційної структури, утвореної на основі об'єднання локальних і регіональних комп'ютерних мереж для обміну інформації. Мережа Інтернет (WWW (The World Wide Web) – повсюдно протягнута павутина) – це феноменальне явище, яке становить невичерпне джерело інформації, що на даний час є доступним майже для кожного. Проте сутність та особливості Інтернету не достатньо обґрунтовані, і, відповідно, досліджені. Адже досі не відомо, як впливає на людину інформаційне перенасичення. Особливо гостро ця проблема постає серед молоді, що навчається. Зазначена група може виявитися найбільш вразливою, оскільки світоглядні позиції ще знаходяться на стадії становлення, формується світобачення та світосприйняття особистості. У час відбувається психофізіологічного формування моральної свідомості, напрацювання ціннісних орієнтацій та ідеалів, стійкого світогляду, громадянських якостей особистості відповідальні та складні задачі, які стоять перед індивідом, за несприятливих суспільних або мікросоціальних умов можуть призводити до гострих психологічних конфліктів та глибоких переживань, кризисного протікання юності, а також до різноманітних відхилень у поведінці. Саме тому, молоді люди доволі часто потрапляють у віртуальну залежність, що являє собою психосоціальну небезпеку. Її уникнення залежить від багатьох чинників, передусім від мети й способу використання мережі.

Варто зазначити, що Інтернет-залежність – психічний розлад, нав'язливе бажання підключитися до Інтернету і хвороблива нездатність

вчасно відключитися від Інтернету. У 2008 році вона була визнана офіційною хворобою. Визначення захворювання і його діагностичні критерії були розроблені співробітниками Пекінського центрального військового госпіталю за матеріалами 1300 «проблемних» користувачів інтернету [1].

У дослідженнях присвячених Інтернет-мережі (Л. Данильчук, Л. Компанцева, Н. Кузьо, Л. Синельникова) виділяють та описують різноманітні жанри Інтернет-комунікацій. У дослідженнях Е. Галічкної виділено жанрову панораму, яка представлена такими компонентами: 1) електронна пошта; 2) чат – неформальне спілкування в реальному часі з використання комп'ютера; 3) електронні дошки оголошень; 4) комп'ютерні конференції [2, с. 163]. На думку інших дослідників до жанрів Інтернет-комунікації належить: сукупність web-сторінок із однаковим дизайном, які поєднані тематично, навігаційно та фізично розміщені на одному сервері [2, с. 164].

Досі відкритим залишається питання інформаційного перенасичення й невідомими є наслідки, що його супроводжують. Зостаються нез'ясованими шляхи уникнення віртуальної залежності при регулярному користуванні Інтернет-технологіями.

Метою дослідження є детальне ознайомлення із всесвітньою мережею Інтернет, шляхами й особливостями впливу Інтернет-інформації на формування свідомості молоді особистості, а також зосередження уваги на саме вплив надлишкового користування учнями Інтернетом під час навчання в ЗОШ.

Рівень інтересу до глобальної інформаційної мережі Інтернет росте з кожним днем. Інтернет – це велика, розгалужена мережа, що включає комп'ютерні вузли, розміщені по всьому світу. Відповідно до деяких джерел, Інтернет-мережа охопила більш 100 країн, об'єднала більше 40 тис. окремих мереж, із яких 2 млн. вузлових комп'ютерів. Інтернет – це мережа мереж комп'ютерів, величезна кількість мереж, які пов'язані за допомогою міжмережєвих шлюзів.

Завдяки засобам Інтернет будь-хто має можливість використовувати електронну пошту, здійснювати пошук у базах даних, мати доступ і брати участь у телеконференціях й обговоренні різних питань, передавати файли та інше не прикладаючи безлічі зусиль. Оскільки, в Інтернеті існує величезний вибір різноманітної електронної інформації, користувач не лише економить свій час та кошти, а й має змогу відшукати примірники, котрі, до прикладу, існують в двох-трьох екземплярах й знаходяться у інших куточках світу [1, с. 3]. Окрім цього, в Інтернеті завжди можна

отримати найсвіжіші новини вузької або широкої тематики. Школярі дедалі активніше відвідують веб-сторінки, що стосуються їх навчального процесу, області зацікавлень. Адже це дійсно найзручніший (на думку більшості) шлях здобування знань у 21 ст.

Можливість віддаленого спілкування – ще одна із переваг Інтернету. Форуми допомагають спілкуватися тисячам, мільйонам людей одночасно. Вони дозволяють розділити спілкування на теми та категорії, таким чином, кожен спілкується там, де йому цікаво. Чати та ICQ дають можливість спілкуватися в реальному часі, що створює просторову ілюзію: будучи у різних точках світу, люди розмовляють так, наче вони стоять поруч.

Зважаючи на перелічені переваги Інтернет-мережі, все ж її не можна назвати ідеальною, оскільки, Інтернет дає ілюзію вседозволеності. Велика кількість школярів, студентів, молодих людей, котрі ще не самореалізувались, потрапляє у тенета віртуальної залежності. У мережі існують клуби самогубців, наркоманів, навчальні клуби початківців-терористів. У таких клубах можна замовити власну смерть, нелегально купити вогнепальну зброю, навчитись правильно підбирати й вживати наркотики. До того ж, мережа заповнена спамом й віртуальними рекламами, котрі являють собою елементи порнографії, жорстокості й насилля [3].

Необхідно зауважити, що доступ до Інтернет-інформації мають не лише дорослі, а й неповнолітні. Використовуючи Інтернет-технології у розважальних цілях, досить часто саме діти потрапляють у так званій «віртуальний обман», що супроводжується спілкуванням із нереальними друзями, котрі видають себе не за тих, а також спогляданням сцен еротичного й жорстокого змісту, що неабияким чином впливає на формування свідомості й світоглядних позицій особистості. Як наслідок, молоді люди страждають емоційною замкнутістю, психологічною невірноваженістю та віртуальною залежністю [3]. Це супроводжується зміною когнітивних функцій, перш за все короткочасної пам'яті та уваги. Формування стану перенапруженість нервових процесів при неврозах призводить до зміни властивостей сенсорного уваги. Під впливом емоційного напруження зменшується здатність до розподілу і переключення уваги, скорочується обсяг і знижується концентрація уваги.

Для того щоб запобігти всім тим негативним явищам та небезпекам, які очікують дітей в Інтернеті, необхідно їх навчити правильній поведінці та безпечному користуванню сучасними Інтернет-технологіями.

У школах і вдома необхідно ставити блокуючі програми. Батькам рекомендовано використовувати спеціальне програмне забезпечення для персональних комп'ютерів – так званій «Батьківський контроль»:

1. Windows Vista Parental Control
2. Windows Live Family Safety
3. Kaspersky Internet Security
4. Doctor Web [5, с. 33].

Правила безпечного Інтернету містяться на сайті «Онляндія: безпечна веб-країна». Під час ознайомлення з правилами безпечного користування Інтернетом та мобільними технологіями, важливо зазначити, що необхідно не тільки піклуватися про свою безпеку, але й намагатися не порушувати права інших користувачів Інтернету та мобільних телефонів, не наражати на небезпеку своїх віртуальних та реальних друзів [5, с. 38].

Список використаних джерел:

1. Абросимова О. Комунікація в Інтернеті: взаєморозуміння і статус / О. Абросимова, Русский журнал, 2001. – 228 с.
2. Гордиенко Е. Роль личности в становлении эффективной системы коммуникации в условиях новой коммуникативной деятельности. Структура представления знаний о мире, обществе, человеке; в поисках новых смыслов. Вып. 4., Т.2. Социальные науки / Луганский национальный университет имени Т. Шевченко; Отв. ред. Л.Л. Синельникова, Л.Ф. Компанцева, Г.А. Петровская. – Луганск: Знание, 2003. – 364 с.
3. Коваленко Н., Лащенко О. Віртуальна залежність: ризики захоплення підлітків комп'ютером / Н. Коваленко, О. Лащенко – К.: Свобода, 2010. – 164 с.
4. Безпечне користування сучасними інформаційно-комунікативними технологіями: методичні рекомендації. – К.: Україна, 2010. – 72 с.